

AURA-serviceklasser inom social- och hälsovården

Anvisningar för automatiserad ekonomisk rapportering

Petra Kokko

16.6.2020

Institutet för hälsa och välfärd THL

För vad utnyttjar THL ekonomiska uppgifter?

Evalueringen av social- och hälsovården utvärderar verksamheten och ekonomin per sjukvårdsdistrikt

Ekonomiuppgifterna som Statskontoret producerar utnyttjas av THL i forskningen om social- och hälsoekonomins produktivitet, kostnadseffektivitet och effektivitet

Statistikföringen producerar omfattande information som stöd för beslutsfattande, utveckling och forskning

thl
TIEDOSTA ARVIOINTIIN
tavoitteena paremmat palvelut

Sosiaali- ja terveyspalvelut Suomessa 2018

PÄÄTÖSTEN TUEKSI 2/2020

Asiantuntija-arvio

Pekka Rissanen
Kimmo Parhiala
Tiina Heronius
Raimo Kekkonen
Nina Krupar
Hannaleidi Rindapää
Eija Rintala
Sinikka Sihvo
Tuuli Suomela
Ritva Kunnisto

Unto Häkkinen
Tuukka Holster

RAPOORTTI

Sote-rahoituksen tarvevakiointi

Terveyden- ja sosiaalihuollon yksikkökustannukset Suomessa vuonna 2011

3 | 2014

TILASTORAPORTTI 15 | 2019

Terveydenhuollon menot ja rahoitus 2017

TILASTORAPORTTI 1 | 2020

23.1.2020

Sairaaloiden tuottavuus 2018

2020

Ekonomiska rapporter från THL

- Statistik
 - [Sjukhusens produktivitet](#)
 - [Sociala utgifter och deras finansiering](#)
 - [Hälso- och sjukvårdsutgifter och deras finansiering](#)
 - Enhetskostnader för hälso- och socialvården
- Evaluering
 - [Rapporter](#) om evaluering av social- och hälsovården enligt sjukvårdsdistrikt + hela Finland
- Forskning
 - [Kostnader och verkningsfullhet](#)
 - Ekonomiuppgifterna som Statskontoret producerar utnyttjas av THL i forskningen om ersättningskriterierna för kommunernas statsandelar
 - Bedömning av de ekonomiska konsekvenserna av vårdreformerna
 - Prognostisering av social- och hälsovårdsutgifterna (makro- och mikrosimuleringar)

Grunden för serviceklasserna

- Serviceklassificeringen har utarbetats så att den beaktar de uppgifter som **lagstiftningen** ålägger anordnarna av social- och hälsovårdstjänster.
- Med hjälp av klassificeringen ska man kunna **beskriva inkomsterna och utgifterna enligt den samhälleliga uppgiften** utan att uppgiftsfördelningen mellan organisationerna och de förändringar som sker i den eller den faktiska producentorganisationen påverkar resultatet.
- Syftet med serviceklassificeringen är att beskriva social- och hälsovårdstjänsterna **för den offentliga förvaltningens planerings-, utvärderings-, styrnings- och jämförelsebehov** så att inkomsterna och utgifterna i sin helhet kan allokeras till en enskild tjänst.
- När kostnaderna allokeras till serviceklasser **ska man följa orsaks- och fullständighetsprinciperna**, dvs. prestationerna och utgifterna ska överensstämma när uppgifterna sammanställs.

Grunden för serviceklasserna

- I beredningen har man **utnyttjat bland annat socialservicens klassificeringar**, som en organisation som ansluter sig till socialvårdens klientdataarkiv (KANSA) ska ta i bruk i sina klientdatasystem, **samt anvisningarna för den nationella datainsamlingen inom social- och hälsovården (Hilmo)**, enligt vilka information om användningen av tjänsterna samlas in i registren.

”

Serviceklasser inom social- och hälsovården

Serviceklassificeringens struktur

- Serviceklassificeringen är en enstegsklassificering med sammanlagt 58 serviceklasser för social- och hälsovården
- De omfattar serviceuppgifter inom det sociala området, hälsovårdstjänster samt gemensamma tjänster inom social- och hälsovården
 - Tjänster för barnfamiljer (9 st.)
 - Tjänster för äldre (6 st.)
 - Tjänster för personer med funktionsnedsättning (8 st.)
 - Missbrukar- och mentalvårdsarbete (5 st.)
 - Primärvård (8 st.)
 - Mun- och tansvård (2 st.)
 - Specialiserad sjukvård (7 st.)
 - Tjänster för personer i arbetsför ålder (2 st.) samt
 - Övriga social- och hälsovårdstjänster (3 st.)
- Dessutom innehåller klassificeringen ospecificerade serviceklasser (9 st.) som **kan användas endast vid rapportering av köpta tjänster från andra kommuner eller samkommuner.**
- Undantag i klassificeringen är utöver de ospecificerade serviceklasserna även Företagshälsovård (2537)

Ospecificerade serviceklasser

- Ursprungligt syfte: Ospecificerade serviceklasser har skapats för att underlätta kommunernas och samkommunernas kostnadsredovisning av serviceklasserna när det gäller utredning av köpta tjänster > Det är alltså inte fråga om en egentlig serviceklass
- Servicebeskrivning: Ospecificerad klass kan endast användas för tjänster som köps från kommuner och samkommuner.
- 2120 Icke-specificerad vård utom hemmet inom barnskyddet
- 2180 Icke-specificerade tjänster åt barnfamiljer
- 2230 Äldreservice, ospecificerad
- 2280 Service för personer med funktionsnedsättning, ospecificerad
- 2450 Missbruks- och mentalvårdsarbete på basnivå, ospecificerat
- 2530 Öppen vård inom primärvården, ospecificerad
- 2540 Mun- och tandvård, ospecificerad
- 2600 Specialiserad sjukvård, ospecificerad
- 2900 Social- och hälsovård, ospecificerad

Strukturen för ospecificerade klasser

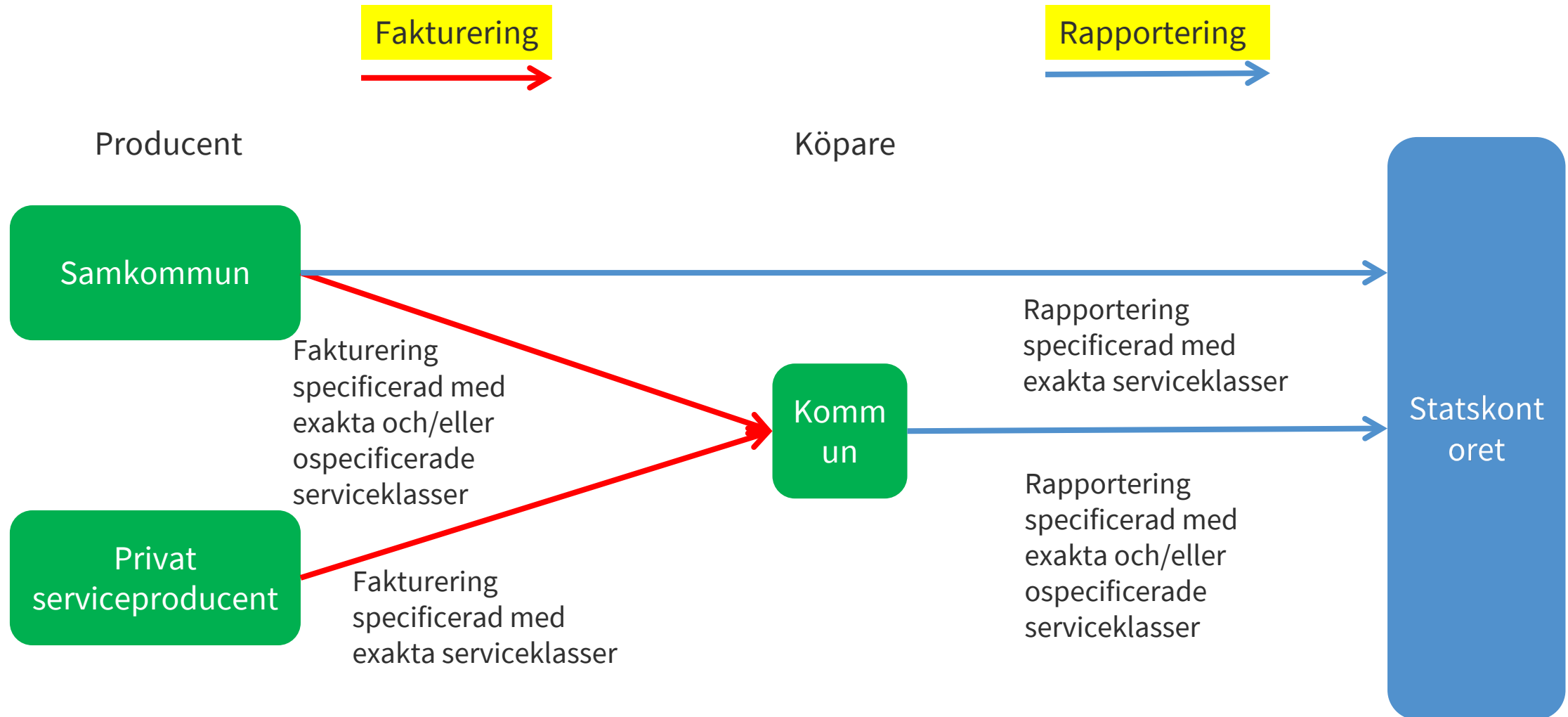
TJÄNST (GROV)	TJÄNSTENS NUMMER	TJÄNST
Ospecificerad vård utom hemmet inom barnskyddet	2123	Barnskyddets familjevård
	2131	Öppenvård inom barnskyddet
Ospecificerad service för barnfamiljer	2180	Ospecificerad service för barnfamiljer
Ospecificerad service för barnfamiljer	2181	Socialarbete och -handledning för barnfamiljer
Ospecificerad service för barnfamiljer	2182	Hemservice och familjearbete för barnfamiljer
Ospecificerad service för barnfamiljer	2183	Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor
Ospecificerad service för barnfamiljer	2185	Mödrahems- och skyddshemsservice
	2191	Familjerättslig service
	2201	Service på en institution för äldre
	2211	Serviceboende med heldygnsomsorg för äldre
Ospecificerade tjänster för äldre	2230	Ospecificerade tjänster för äldre
Ospecificerade tjänster för äldre	2231	Centraliserad klient- och servicestyrning för äldre

- Obs! **Ingen** egentlig serviceklass **ingår i** någon ospecificerad serviceklass
- Kommunens eller samkommunens tjänster kan alltså inte rapporteras enbart med hjälp av ospecificerade klasser
- Serviceklassificeringen är inte en hierarkisk struktur med två nivåer; de ospecificerade klasserna är hjälpklasser

Fortsättning på föregående dia...

- Ospecificerade serviceklasser i kommunernas och samkommunernas serviceklassificering för social- och hälsovården, räddningsväsendet och miljö- och hälsoskyddet kan användas endast för tjänster som köps från kommuner och samkommuner
- Tjänster som köps från privata serviceproducenter ska specificeras enligt en noggrannare (egentlig) serviceklassificering
- Om köpet och administrationen av tjänsterna medför administrativa kostnader och kostnader i anslutning till stödtjänsterna ska kostnaderna enligt orsaksprincipen hänföras till en ospecificerad klass med interna poster eller övervältringar eller på en exakt nivå till varje tjänst.
- Investeringar riktas alltid till en exakt (egentlig) nivå i klassificeringen

Rapporteringskyldigheter

Barnskydd och tjänster för barnfamiljer, inkl. familjerättslig service

Uppgiftshelhet

- *serviceuppgift inom socialvården*, vars mål är att stöda barnfamiljer och föräldraskap samt främja barns individuella uppväxt och positiva utveckling, barnskyddets uppgift är barn- och familjeinriktat barnskydd.
- För att stöda barnens uppväxtförutsättningar och föräldraskap ska *socialvården* och kommunens övriga *tjänster* följa upp och främja barns och ungas välbefinnande och avlägsna missförhållanden i uppväxtförhållandena.
- Tjänsterna grundar sig på socialvårdslagen (1301/2014), barnskyddslagen (417/2007), lagen om utkomststöd (1412/1997), lagen om social kreditgivning (1133/2002) och lagen om främjande av integration (1386/2010), faderskapslagen (11/2015), lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983), lagen om underhåll för barn (704/1975), adoptionslagen (22/2012) och äktenskapslagen (234/1929).
- 2121 Professionell familjevård inom barnskyddet
- 2122 Institutionservice inom barnskydd
- 2123 Familjevård inom barnskydd
- 2131 Öppenvård inom barnskyddet
- 2181 Socialt arbete och social handledning för barnfamiljer
- 2182 Hemservice och familjearbete för barnfamiljer
- 2183 Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor
- 2185 Mödrahems- och skyddshemsservice
- 2191 Familjerättslig service

Tjänster för äldre

Uppgiftshelhet

- *serviceuppgift inom socialvården*, vars mål är att främja och stöda *äldre personers* funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand samt sociala välfärd och trygghet
- *Socialservicen* som tillhandahålls inom äldreomsorgen stöder äldre personer i stor utsträckning.
- Tjänsterna för äldre grundar sig på socialvårdslagen (1301/2014), lagen om stöd för närståendevård (937/2005), lagen om utkomststöd (1412/1997), lagen om social kreditgivning (1133/2002) och lagen om främjande av integration (1386/2010). Bestämmelser om tjänsterna finns dessutom i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012).
- 2201 Institutionservice för äldre
- 2211 Serviceboende inom heldygnsomsorgen för äldre
- 2231 Centraliserad klient- och servicehandledning för äldre
- 2232 Serviceboende och familjevård för äldre
- 2233 Service som stöder rörlighet i enlighet med socialvårdslagen
- 2321 Hemvård för andra än barnfamiljer samt stöd för äldres boende i hemmet

Tjänster för personer med funktionsnedsättning

Uppgiftshelhet

- *serviceuppgift inom socialvården*, vars mål är att främja delaktigheten och jämlikheten i samhället för personer med funktionsnedsättning samt att förebygga och undanröja hinder till följd av funktionsnedsättning
- Utgångspunkten för ordnandet av tjänster för personer med funktionsnedsättning är att garantera dessa personer den omsorg som är nödvändig för att de ska klara sig i vardagen.
- Tjänsterna för personer med funktionsnedsättning grundar sig på lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987) och lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977).
- 2251 Institutionservice för personer med funktionsnedsättning
- 2261 Serviceboende inom heldygnsomsorgen för personer med funktionsnedsättning
- 2281 Personlig assistans
- 2282 Övrigt stöd och övrig service för personer med funktionsnedsättning utöver boendeservice med hjälp och stöd inom heldygnsomsorgen
- 2283 Service som stöder rörlighet för personer med funktionsnedsättning
- 2284 Familjevård för personer med funktionsnedsättning
- 2285 Socialt arbete, social handledning och verksamhet under dagtid för personer med funktionsnedsättning
- 2321 Hemvård för andra än barnfamiljer samt stöd för äldres boende i hemmet

Missbruks- och mentalvårdsarbete

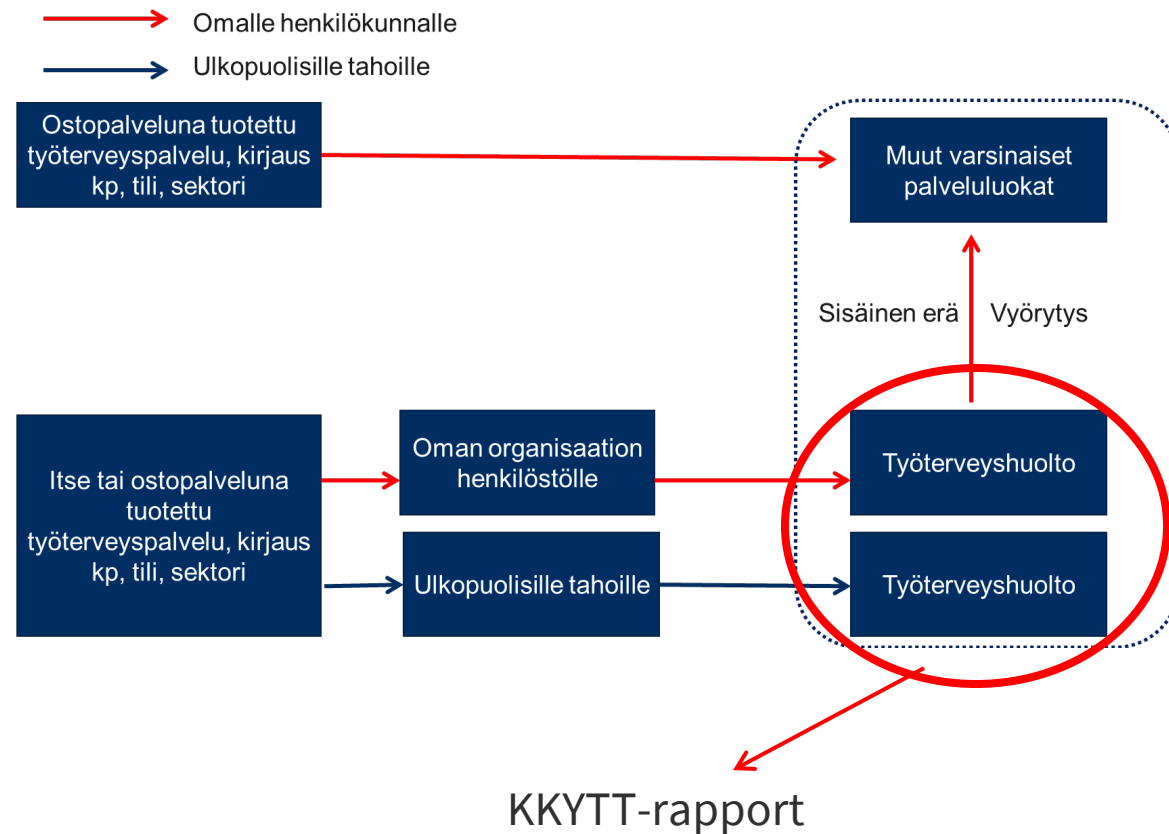
Uppgiftshelheter

- *Missbruksarbetet* är en serviceuppgift inom socialvården, vars mål är att förebygga och minska missbruk av rusmedel och därmed sammanhängande olägenheter samt att förbättra funktionsförmågan och säkerheten hos personer som missbrukar rusmedel och deras *närstående*
- Rusmedelsarbetet grundar sig på lagen om missbrukarvård (41/1986).
- Med mentalvårdsarbete avses verksamhet där man främjar utvecklingen av individens psykiska välbefinnande, funktionsförmåga och personlighet samt förebygger, botar och lindrar psykiska störningar
- Mentalvårdsarbetet grundar sig på mentalvårdslagen (1116/1990).
- 2451 Boendeservice för personer som deltar i missbrukarrehabilitering
- 2452 Missbrukarrehabilitering på institution
- 2453 Öppen servicehelhet innefattande hjälp, stöd, vård och rehabilitering för personer med missbruksproblem eller psykisk ohälsa
- 2454 Boendeservice för rehabiliteringsklienter med psykisk ohälsa
- 2455 Boendeservice dygnet runt för rehabiliteringsklienter med psykisk ohälsa

Primärvård

- *Primärvården* är en hälsotjänst, med vilken avses den uppföljning av befolkningens hälsotillstånd, främjande av hälsan och olika tjänster som kommunen ordnar.
 - Primärvårdens serviceklasser grundar sig på hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), lagen om företagshälsovård (1383/2001), arbetarskyddslagen (738/2002), folkhälsolagen (66/1972), sjukförsäkringslagen (1224/2004) och Hilmo, vårdanmälan för social- och hälsovården.
 - Om ett affärsverk producerar tjänster enligt 12 § i lagen om företagshälsovård, registreras även dessa här.
- 2531 Hemsjukhusvård
 - 2532 Tjänster inom skolhälsovården
 - 2534 Tjänster inom studerandehälsovården
 - 2535 Medicinsk öppen rehabilitering på basnivå
 - 2536 Mottagningstjänster på basnivå
 - 2537 Företagshälsovård
 - 2538 Mödra- och barnrådgivningstjänster
 - 2561 Vård på vårdavdelning på basnivå
 - 2321 Hemvård för andra än barnfamiljer samt stöd för äldres boende i hemmet

Företagshälsovård

- Med serviceklassen företagshälsovård rapporteras företagshälsovårdstjänster som ordnas på basis av kommunens organiseringsansvar för andra arbetsgivare och företagare samt personer som utför eget arbete i kommunen.
- De externa kostnaderna för företagshälsovården som kommunen producerar för den egna personalen i sin roll som arbetsgivare ska rapporteras med serviceklassen företagshälsovård, varifrån de fortsättningsvis ska allokeras som interna poster till de egentliga tjänsterna.
- Utöver KKTPP-rapporteringshelheten rapporteras de totala kostnaderna för företagshälsovården i KKYTT-rapporteringshelheten. Med totala kostnader avses all företagshälsovård som kommunen producerar för andra och den egna personalen på grundval av kommunens organiseringsansvar.

Källa: AURA-handboken, 2020

Mun- och tandvård

- *Mun- och tandvård* är en hälsotjänst som omfattar uppföljning, hälsorådgivning och kontroller inom mun- och tandvården, undersökning, förebyggande och vård av mun- och tandsjukdomar, hänvisning till fortsatta undersökningar och fortsatt vård samt tidig observation av behovet av stöd och undersökningar.
- Primärvården grundar sig på hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010: 15 §, 16 §, 17 § och 26 §) och Hilmo, vårdanmälan för social- och hälsovården.
- 2541 Tjänster på specialnivå inom mun- och tandvård
- 2542 Mun- och tandvårdstjänster på basnivå

Specialiserad sjukvård

- *Specialiserad sjukvård* är en hälsotjänst, med vilken avses undersökningar och behandlingar inom olika specialområden.
- Serviceklasserna inom den specialiserade sjukvården grundar sig på hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och Hilmo, vårdanmälan för social- och hälsovården.
- Jourtjänsterna dygnet runt grundar sig på 50 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) (29.12.2016/1516) och SHM:s förordning om grunderna för brådskande vård och förutsättningarna för jour inom olika medicinska verksamhetsområden (782/2014)
- 2601 Vuxenpsykiatrisk specialiserad sjukvård
- 2602 Specialiserad somatisk sjukvård
- 2603 Central för prehospital akutsjukvård
- 2604 Prehospital akutsjukvård
- 2605 Specialiserad somatisk vård som getts vid en enhet för barnsjukdomar
- 2606 Barnpsykiatrisk och ungdomspsykiatrisk specialiserad sjukvård
- 2607 Jourtjänster dygnet runt

Tjänster för personer i arbetsför ålder

Uppgiftshelhet

- *serviceuppgift inom socialvården*, vars mål är att stöda *klienter* i arbetsför ålder i frågor som gäller livskompetens, arbete, utkomst eller studier samt att minska ojämlikheten
- *Socialservicen* inom tjänsterna för personer i arbetsför ålder stöder klienter i arbetsför ålder i stor utsträckning.
- Tjänsterna för personer i arbetsför ålder grundar sig på socialvårdslagen (1301/2014), lagen om utkomststöd (1412/1997), lagen om social kreditgivning (1133/2002), lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001), lagen om elev- och studerandevård (1287/2013) och lagen om främjande av integration (1386/2010).
- 2903 Socialt arbete och social handledning för personer i arbetsför ålder
- 2907 Tjänster som stöder delaktigheten i arbetslivet

Övriga social- och hälsovårdstjänster

- Med främjande av välfärd och hälsa avses i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010, 3 §) verksamhet som är inriktad på individen, befolkningen, samhällsgrupperna och livsmiljön och som syftar till att upprätthålla och förbättra hälsan och arbets- och funktionsförmågan, påverka hälsans bestämningsfaktorer, förebygga sjukdomar, olyckor och andra hälsoproblem och stärka den psykiska hälsan samt till att minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper; hälsofrämjande verksamhet innebär också planmässig allokering av resurser på ett hälsofrämjande sätt.
- Tjänsterna grundar sig på socialvårdslagen (1301/2014), hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och lagen om ordnande av det förebyggande rusmedelsarbetet (523/2015).
- 2901 Sakkunnigtjänster och stöd för främjande av välfärd och hälsa
- 2902 Socialjour
- 2906 Socialombudsmannens och patientombudsmannens tjänster

Tack!

Frågor om serviceklassificeringen
kuntadata@valtiokonttori.fi